

HỌC TẬP TÁC PHẨM DƯỚI LÁ CỜ VẼ VANG CỦA ĐẢNG, VÌ ĐỘC LẬP, TỰ DO, VÌ CHỦ NGHĨA XÃ HỘI, TIẾN LÊN GIÀNH NHỮNG THẮNG LỢI MỚI¹

Trong tác phẩm “Dưới lá cờ vẽ vang của Đảng, vì độc lập, tự do, vì chủ nghĩa xã hội, tiến lên giành những thắng lợi mới”, đồng chí Lê Duẩn dành phần quan trọng nói về mối quan hệ giữa Đảng, chính quyền và quần chúng nhân dân. Đồng chí coi đây là một trong những vấn đề quan trọng nhất cần được giải quyết tốt nhằm nâng cao năng lực tổ chức thực tiễn của Đảng hiện nay, từ đó, ra sức tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong dk mới, làm cho Đảng ta luôn luôn xứng đáng là người tổ chức mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam.

Trong công tác thực tế, chúng ta thường phải giải quyết nhiều vấn đề có liên quan đến nguyên tắc chỉ đạo mối quan hệ giữa Đảng và Nhà nước, Đảng và quần chúng. Vì vậy, việc nghiên cứu và nắm vững những quan điểm cơ bản của tác phẩm về mặt này, để làm phương hướng đúng đắn chỉ đạo mọi sự suy nghĩ và cách giải quyết cụ thể của chúng ta trong thực tiễn là điều rất quan trọng, có ý nghĩa thiết thực.

Dưới đây, chúng tôi phát biểu một số thu hoạch của mình về mối quan hệ giữa Đảng và Nhà nước sau khi nghiên cứu phần trên trong tác phẩm.

1. “Sự lãnh đạo của đảng đối với toàn bộ hệ thống chuyên chính vô sản là vấn đề có tính nguyên tắc, là điều có ý nghĩa quyết định đối với chính vận mệnh của chuyên chính vô sản”²

“Vấn đề cơ bản của mọi cuộc cách mạng là vấn đề chính quyền nhà nước”³ Giai cấp vô sản, trong cuộc đấu tranh lật đổ ách thống trị của giai cấp tư sản, tiêu diệt chế độ bóc lột tư bản, xoá bỏ các giai cấp bóc lột và giai cấp nói chung, xây dựng chủ nghĩa chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản, trước hết phải làm một cuộc cách mạng bạo lực đập tan bộ máy nhà nước của giai cấp tư bản, thiết lập sự thống

¹ Xem tạp chí Xây dựng Đảng, từ số 12-1970.

² Những câu có ngoặc kép trong bài, nếu không đánh số, đều trích từ tác phẩm “Dưới lá cờ vẽ vang của Đảng, vì độc lập tự do, vì chủ nghĩa xã hội, tiến lên giành những thắng lợi mới”.

³ Lê-nin. Tuyển tập quyển II, phần I, trang 13, Sự thật, 1959.

trị của giai vô sản - thiết lập nền chuyên chính vô sản - thiết lập bộ máy Nhà nước của giai cấp vô sản.

Muốn giành được chính quyền, giai cấp vô sản phải lập ra chính đảng cách mạng của giai cấp mình. Mục đích đầu tiên của Đảng: “đoàn kết những người vô sản thành giai cấp, lật đổ sự thống trị của giai cấp tư sản, giai cấp vô sản giành lấy chính quyền.”⁴

Song Đảng không phải chỉ lãnh đạo giai cấp vô sản đấu tranh để giành chính quyền. Sau khi giai cấp vô sản đã giành được chính quyền, Đảng còn phải lãnh đạo giai cấp mình và quần chúng nhân dân đấu tranh nhằm giữ vững nền chuyên chính vô sản, củng cố và tăng cường nó, sử dụng nó làm công cụ sắc bén trong tay giai cấp vô sản để đập tan sự phản kháng của những giai cấp bóc lột, tổ chức và lãnh đạo những người lao động xây dựng xã hội mới, xã hội xã hội chủ nghĩa. Đảng là người lãnh đạo nền chuyên chính vô sản. Nếu không có sự lãnh đạo đó thì không thể nào có chuyên chính vô sản được.

“Chủ nghĩa Mác dạy rằng, chỉ có đảng của giai cấp công nhân, tức là Đảng cộng sản mới có thể tập hợp, giáo dục, tổ chức đội quân tiên phong của giai cấp vô sản và của tất cả quần chúng cần lao, chỉ có đội tiên phong ấy mới có thể chống lại nổi những sự dao động tiểu tư sản không thể tránh khỏi của những quần chúng đó, chống lại nổi những tập tục và những sự tái phạm tất nhiên của bệnh hẹp hòi nghiệp đoàn chủ nghĩa hoặc của những thành kiến nghiệp đoàn chủ nghĩa trong giai cấp vô sản, và lãnh đạo tất cả những hoạt động của toàn bộ giai cấp vô sản, tức là lãnh đạo giai cấp đó về mặt chính trị và thông qua giai cấp đó mà lãnh đạo tất cả quần chúng cần lao. Nếu không, thì không thể có nền chuyên chính của giai cấp vô sản được”.⁵

Sau khi thiết lập nền chuyên chính vô sản, vai trò lãnh đạo của Đảng không giảm đi, trái lại còn phải không ngừng được tăng cường, phạm vi lãnh đạo của Đảng không những không thu hẹp lại mà còn ngày càng mở rộng ra đối với toàn bộ các

⁴ Mác – Ăngghen, Tuyển tập, tập I, trang 37-38, Sự thật, 1962.

⁵ Lê Nin, tuyển tập, quyển II, phần II trang 464. Sự thật, 1959.

lĩnh vực hoạt động của chủ nghĩa xã hội, đối với tất cả các tầng lớp quần chúng nhân dân. Đồng chí Lê Duẩn đã chỉ rõ: “Trong suốt cả thời kỳ lịch sử của những cải biến chủ nghĩa xã hội lớn lao và sâu sắc như vậy (tức là việc xây dựng thành công xã hội xã hội chủ nghĩa và cộng sản chủ nghĩa – L. H. A.), những cải biến có tổ chức, có kế hoạch, phù hợp với quy luật phát triển khách quan của lịch sử, vai trò của đảng của giai cấp công nhân với tư cách là lực lượng lãnh đạo xã hội không ngừng tăng lên”. Việc tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trên mọi mặt hoạt động, đối với mọi tổ chức của hệ thống chuyên chính vô sản, nhất là Nhà nước, luôn luôn là một yêu cầu có tính nguyên tắc, bảo đảm thắng lợi của cách mạng, vận mệnh của chuyên chính vô sản.

Sự lãnh đạo của Đảng trong hệ thống chuyên chính vô sản như thế nào? Trong hệ thống chuyên chính vô sản, có nhiều tổ chức: Đảng; các đoàn thể quần chúng, như công đoàn, thanh niên, Hội liên hiệp phụ nữ; các hợp tác xã; Hội đồng nhân dân các cấp và các tổ chức do nó lập ra, v.v... Trong hệ thống đó, Đảng là người lãnh đạo. Mọi quan hệ giữa Đảng và các tổ chức đó là mối quan hệ giữa bộ tham mưu lãnh đạo và các tổ chức chiến đấu của giai cấp, có chức năng, nhiệm vụ và phương thức hoạt động không giống nhau.

Việc vạch rõ mối quan hệ giữa Đảng và Nhà nước là một vấn đề có ý nghĩa rất quan trọng về mặt nguyên tắc. Không nhận thức đúng đắn mối quan hệ đó sẽ dẫn tới những hành động sai lầm làm suy yếu sự lãnh đạo của Đảng, suy yếu quyền lực của bộ máy Nhà nước, cuối cùng làm suy yếu toàn bộ hệ thống chuyên chính vô sản.

Chúng ta thường nói: Đảng nắm chính quyền, Đảng lãnh đạo chính quyền, Đảng sử dụng bộ máy chính quyền, v.v... Tất cả những khái niệm đó, mỗi khái niệm tuy có một nội dung riêng, song đều bao hàm một nội dung chung và cơ bản: Đảng là người lãnh đạo chính quyền. Nhưng Đảng lãnh đạo chính quyền không có nghĩa là Đảng với chính quyền là một, trái lại, giữa Đảng và Nhà nước, giữa tổ chức đảng và tổ chức chính quyền có những ranh giới rõ rệt về tính chất, về chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn. Không thể lẫn lộn Đảng và Nhà nước, không thể buông lỏng sự

lãnh đạo của Đảng, cũng không thể có thái độ tùy tiện đối với các tổ chức, bộ máy và các luật lệ của Nhà nước. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, nhưng không bao biện công việc của Nhà nước. Tổ chức đảng lãnh đạo các hoạt động của bộ máy Nhà nước nhưng không thể làm thay; không thể lấy tổ chức đảng thay cho tổ chức Nhà nước được.

Để làm rõ mối quan hệ giữa Đảng và Nhà nước, trước hết cần làm rõ tính chất, vị trí, chức năng, nhiệm vụ của mỗi tổ chức đó trong hệ thống chuyên chính vô sản. Trong hệ thống chuyên chính vô sản, Đảng và Nhà nước đều là những tổ chức của giai cấp vô sản, cần thiết cho sự thống trị của giai cấp mình. Không có Đảng thì không có chuyên chính vô sản. Đồng thời, cũng không có chuyên chính vô sản nếu không có bộ máy Nhà nước của giai cấp vô sản.

Đảng là đội tiên phong, là tổ chức của những người tiên tiến nhất, giác ngộ nhất của giai cấp vô sản tập hợp lại với nhau một cách tự nguyện, là lực lượng lãnh đạo nền chuyên chính vô sản. “Đảng là hạt nhân của chính quyền. Nhưng Đảng không phải là chính quyền Nhà nước và không thể coi Đảng với chính quyền Nhà nước là một được”.⁶

Bộ máy Nhà nước bao gồm rất nhiều tổ chức: các hội đồng nhân dân, các uỷ ban hành chính và các cơ quan chuyên môn trực thuộc, các tổ chức về kinh tế, chính trị, văn hóa, chủ nghĩa xã hội, quân sự, v.v... Tổ chức có quyền lực cao nhất của bộ máy Nhà nước là các Hội đồng nhân dân các cấp, trong phạm vi cả nước là quốc hội. Các tổ chức này do nhân dân lập ra, trên cơ sở của chế độ bỏ phiếu phổ thông, trực tiếp và kín.

Đối với quần chúng, bộ máy Nhà nước thể hiện ý chí và quyền lực của họ, là công cụ thực hiện ý chí và quyền lực đó. Bộ máy ấy cũng có nhiệm vụ tổ chức, giáo dục quần chúng, nhưng trước hết nó là một bộ máy thống trị, bộ máy quyền lực, là công cụ đàn áp bọn chống đối, bọn bóc lột, là cơ quan quản lý.

⁶ Sta-lin, Toàn tập, tập 8, trang 50-51. Sự thật, 1964.

Là một tổ chức lãnh đạo, uy tín, sức mạnh của Đảng do ở đường lối, chủ trương đúng đắn, do lòng trung thành của Đảng đối với giai cấp công nhân và nhân dân lao động, do mối liên hệ chặt chẽ giữa Đảng và quần chúng, do khả năng thuyết phục của Đảng đối với quần chúng đấu tranh để thực hiện những đường lối, chủ trương đó. Phương pháp lãnh đạo chủ yếu của Đảng là giáo dục và thuyết phục. Là một bộ máy quyền lực, uy tín và sức mạnh của bộ máy Nhà nước không phải chỉ dựa vào lòng tin và sự ủng hộ của quần chúng, vào tinh thần tự nguyện, tự giác của họ, mà còn phải dựa vào quyền lực, vào luật pháp. Để thực hiện những quyết định của mình, bộ máy Nhà nước không phải chỉ dựa vào việc tuyên truyền thuyết phục, mà còn phải dùng các biện pháp hành chính, kinh tế và cưỡng bức. Không có các biện pháp đó thì không cần có bộ máy Nhà nước. Chỉ có thông qua bộ máy Nhà nước, giai cấp công nhân mới có thể dùng “những biện pháp đủ mọi loại và đủ mọi mặt... để củng cố nền chuyên chính và xây dựng chủ nghĩa xã hội”.⁷ Và cũng chỉ có thông qua bộ máy đó, chính đảng của giai cấp công nhân mới có thể thực hiện được sự lãnh đạo của mình một cách toàn diện đối với toàn chủ nghĩa xã hội, các chủ trương của Đảng mới được toàn chủ nghĩa xã hội thi hành. Chính các hội đồng nhân dân là tổ chức quần chúng của những người lao động làm cho Đảng gắn liền với quần chúng, trước hết là trong lĩnh vực Nhà nước.

Do tính chất, nhiệm vụ và chức năng của Đảng, và Nhà nước khác nhau như thế, nên mọi sự lẫn lộn, mọi sự xoá nhoà ranh giới giữa Đảng và Nhà nước sẽ đưa đến những tai hại nghiêm trọng: biến Đảng từ chỗ là một tổ chức lãnh đạo thành một cơ quan quyền lực, một bộ máy hành chính, một tổ chức bạo lực; mặt khác biến các cơ quan Nhà nước thành những tổ chức có tính hình thức, không có quyền hành, không có hiệu lực. Như vậy là trên thực tế, đã hạ thấp vai trò lãnh đạo của Đảng và làm suy yếu bộ máy quyền lực của giai cấp vô sản, làm cho mối quan hệ giữa Đảng với toàn thể giai cấp vô sản và những người lao động bị suy yếu. II. Tăng cường sự lãnh đạo của đảng không thể tách rời việc tăng cường vai trò và hiệu lực của bộ máy nhà nước

⁷ Sta-lin toàn tập, tập 8, trang 43.

Trong thời kỳ chuyên chính vô sản, như đồng chí Lê Duẩn đã chỉ rõ: “phải không ngừng tăng cường vai trò lãnh đạo toàn diện của Đảng, nâng cao chất lượng công tác lãnh đạo của Đảng”. Nhưng “việc tăng cường sự lãnh đạo của Đảng không thể tách rời việc tăng cường vai trò và hiệu lực của chính quyền trong việc quản lý kinh tế, quản lý Nhà nước, quản lý mọi mặt của đời sống xã hội”.

Không làm như thế thì không thể thật sự tăng cường sự lãnh đạo của Đảng. “Đảng cầm quyền có nghĩa là Đảng trở thành người lãnh đạo thực tế của toàn xã hội”. Sự lãnh đạo đó chỉ có thể thực hiện được thông qua bộ máy Nhà nước và các tổ chức khác trong hệ thống chuyên chính vô sản, đặc biệt là thông qua bộ máy Nhà nước. Khác với khi chưa nắm chính quyền, ngày nay Đảng không chỉ dựa vào các tổ chức quần chúng, như công đoàn, đoàn thanh niên, hội phụ nữ, v.v... mà còn có cả một bộ máy đồ sộ của Nhà nước với quyền lực và phương tiện đầy đủ về mọi mặt. Bộ máy đó càng được tăng cường, củng cố và phát huy hiệu lực mạnh mẽ bao nhiêu, thì sự lãnh đạo của Đảng càng được kiện toàn và vững chắc bấy nhiêu. Do đó, việc tăng cường vai trò và hiệu lực của bộ máy Nhà nước không đối lập, trái lại, hoàn toàn nhất trí với việc tăng cường sự lãnh đạo của Đảng.

Ngược lại, cũng như vậy.

Đảng là tổ chức lãnh đạo, Nhà nước là cơ quan quyền lực do Đảng lãnh đạo. Vậy sự lãnh đạo của Đảng đối với Nhà nước được thực hiện như thế nào? Tăng cường sự lãnh đạo Đảng đối với Nhà nước là tăng cường trên những mặt nào? Đảng lãnh đạo Nhà nước trước hết có nghĩa là Đảng phải nắm chính quyền, nắm giữ bộ máy Nhà nước, nắm giữ các cơ quan bạo lực. Đối với bộ máy Nhà nước, không thể nói đến lãnh đạo nó nếu trước hết không nắm lấy nó. Điều đó nằm trong khái niệm Đảng cầm quyền, Đảng nắm chính quyền, Đảng giữ chính quyền. Muốn nắm bộ máy Nhà nước tất nhiên Đảng phải đưa những cán bộ, đảng viên ưu tú của mình giữ những vị trí, những khâu, những bộ phận quan trọng trong bộ máy Nhà nước và do đó “không thể không dung hợp” bộ phận đầu não của các xô viết với bộ phận đầu não của Đảng thành một khối”⁸. Tất nhiên, Đảng nắm bộ máy Nhà nước không

⁸ Sta-lin, toàn tập, tập 8, trang 51.

có nghĩa là các tổ chức Nhà nước là tổ chức của Đảng và chỉ gồm toàn những đảng viên. Nhà nước cũng là một tổ chức có tính chất quần chúng, nên ngoài số đảng viên làm cốt cán, làm hạt nhân, nó còn bao gồm nhiều người ngoài Đảng nữa.

Để tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với Nhà nước, vấn đề có ý nghĩa quyết định nhất là Đảng phải chỉ ra được những đường lối, phương hướng, chính sách đúng đắn để hướng dẫn sự hoạt động của các cơ quan Nhà nước. Thông qua các đảng viên, Đảng đưa các đường lối, phương hướng, chủ trương, chính sách đó ra thuyết phục các tổ chức, các nhân viên công tác trong bộ máy Nhà nước, biến các quyết định của Đảng thành luật pháp và các hoạt động thực tiễn của Nhà nước, do đó, chúng có hiệu lực mạnh mẽ, nhất là về mặt hành chính, pháp lý, đối với toàn thể xã hội.

Sau khi đường lối, chính sách, chủ trương của Đảng đã trở thành luật pháp quyết định của Nhà nước, Đảng phải kiểm tra sự hoạt động của các cơ quan Nhà nước, nhằm bảo đảm cho đường lối, chính sách, chủ trương đó được thực hiện đúng đắn. Đồng thời, qua việc kiểm tra, theo dõi đó, Đảng rút kinh nghiệm, hoàn chỉnh những chủ trương, chính sách của mình.

Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với Nhà nước còn là việc tăng cường công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, bảo đảm cho đường lối, chính sách, chủ trương của Đảng và luật pháp, mệnh lệnh của Nhà nước được quán triệt trong các đảng viên và quần chúng nhân dân, động viên quần chúng tự nguyện, tự giác, thi đua sôi nổi thực hiện các chính sách, chủ trương của Đảng và luật pháp, mệnh lệnh của Nhà nước. Bằng hành động tích cực, gương mẫu của mình, đảng viên phải phát huy vai trò tiên phong, lãnh đạo trong mọi việc.

Như vậy là Đảng lãnh đạo chính quyền nhưng không làm thay công việc của chính quyền. Đảng không phải là người tổ chức việc thực hiện các quyết định của Nhà nước, mà ngược lại, Nhà nước mới là người trực tiếp tổ chức việc thực hiện các quyết định của Đảng trong phạm vi chức năng của mình đối với toàn thể nhân dân. Chính vì thế mà đi đôi với việc tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, phải tăng cường vai trò và hiệu lực của chính quyền. “Sức mạnh của một Đảng cầm quyền và sức

chiến đấu của nó biểu hiện chính là ở hiệu lực và sức mạnh của bộ máy Nhà nước dưới sự lãnh đạo của Đảng”.

III. Khắc phục tình trạng buông lỏng lãnh đạo, tể bao biện công việc của chính quyền, không ngừng phát triển nền dân chủ xã hội chủ nghĩa Đồng chí Lê Duẩn nói: “Là đầu não trong hệ thống chuyên chính vô sản, Đảng không thể buông lỏng lãnh đạo các cơ quan chính quyền, song cũng không thể bao biện công việc của chính quyền. Hạ thấp hoặc buông lỏng sự lãnh đạo của Đảng là làm suy yếu nền chuyên chính vô sản. Bao biện, làm thay công việc của chính quyền là làm cho Đảng bận rộn vào những công việc không thuộc chức năng của mình, kết quả chẳng những không tăng cường mà còn hạ thấp tác dụng lãnh đạo của Đảng. Bao biện, làm thay công việc của chính quyền không cho các cơ quan chính quyền không phát huy được chức năng tổ chức và quản lý của nó cũng có nghĩa là trực tiếp làm suy yếu sự lãnh đạo của Đảng”.

Do chưa nhận thức rõ mối quan hệ giữa Đảng và chính quyền, nên hiện nay ở nhiều nơi thường xảy ra hiện tượng lẫn lộn chức năng, nhiệm vụ của Đảng và chức năng, nhiệm vụ của chính quyền; và trong công tác thực tế, tồn tại phổ biến hiện tượng buông lỏng sự lãnh đạo của Đảng đối với các cơ quan chính quyền, mặt khác, bao biện công việc của các cơ quan đó. Hai hiện tượng này, mới xem ra như đối lập nhau, nhưng bản chất và kết quả vẫn là một: đó là sự hạ thấp vai trò lãnh đạo của Đảng và làm suy yếu vai trò của chính quyền, dẫn đến việc làm suy yếu nền chuyên chính vô sản. Bao biện công việc của chính quyền điều đó có nghĩa là gì? Điều đó hoặc có nghĩa là bộ máy chính quyền không có hiệu lực, bất lực trước việc thi hành các nhiệm vụ của Đảng hoặc là tổ chức đảng không đủ năng lực sử dụng bộ máy chính quyền, hay không tin cậy bộ máy đó. Đảng bao biện công việc của chính quyền cũng có nghĩa là biến Đảng thành một bộ máy hành chính sự vụ và biến chính quyền thành một cơ quan hình thức, ít tác dụng.

Không buông lỏng sự lãnh đạo của Đảng đối với các cơ quan chính quyền có nghĩa là Đảng phải bàn bạc và quyết định mọi vấn đề có quan hệ đến mọi mặt đời sống chủ nghĩa xã hội, đời sống của quần chúng. Không phải Đảng chỉ bàn bạc và quyết

định những vấn đề lớn về chính trị, quân sự, kinh tế, văn hóa, mà còn phải bàn bạc và quyết định cả những vấn đề về biện pháp, tổ chức, những vấn đề khoa học kỹ thuật, nghiệp vụ, v.v... Nhưng sau khi Đảng đã quyết định rồi thì giao cho các cơ quan chính quyền tổ chức, chỉ đạo việc thực hiện các quyết định đó. Các cơ quan này sẽ giải quyết các vấn đề cụ thể hằng ngày xảy ra trong quá trình thực hiện. Khi đó, Đảng chỉ đứng ra kiểm tra đôn đốc, giáo dục, động viên quần chúng, chứ không trực tiếp là người chỉ huy việc thực hiện. Bàn bạc chi tiết để quyết định các vấn đề cụ thể có liên quan đến đời sống quần chúng không có nghĩa là bao biện. Chỉ gọi là bao biện, nếu khi đã có quyết định rồi, mà Đảng không sử dụng bộ máy Nhà nước, không giao cho bộ máy đó thực hiện các quyết định của bộ máy đó thực hiện các quyết định của Đảng, lại tự mình lao vào thực hiện từ việc lớn đến việc nhỏ thay cho các cơ quan chính quyền.

Do không hiểu rõ mối quan hệ giữa Đảng và chính quyền, nên ở một số đảng bộ cấp dưới, khi nhận được chỉ thị của cơ quan cấp trên, chỉ coi là có giá trị nếu chỉ thị đó do cơ quan lãnh đạo Đảng ở cấp trên đưa xuống, còn những chỉ thị do các cơ quan chính quyền cấp trên đưa xuống thì không có giá trị. Thậm chí, chỉ thị do cùng một người ký, nhưng khi người đó thay mặt cơ quan Đảng cấp trên thì có hiệu lực, nhưng nếu là thay mặt cơ quan chính quyền cấp trên ký thì không có giá trị!

Tài năng tổ chức và lãnh đạo của một đảng cầm quyền chính là ở chỗ biết sử dụng một cách có hiệu quả cao tất cả các lực lượng, các phương pháp, các tổ chức trong chủ nghĩa xã hội để thực hiện các quyết định của Đảng, và để tài năng ấy biểu hiện trước hết ở chỗ Đảng biết “lãnh đạo và sử dụng bộ máy nhà nước với tất cả các cơ quan chuyên môn, nghiệp vụ, kỹ thuật của nó vào việc điều khiển sự nghiệp xây dựng kinh tế, văn hóa, phục vụ đời sống nhân dân đúng theo đường lối, chính sách của Đảng”.

Muốn tăng cường vai trò và hiệu lực của chính quyền, đồng thời cũng có nghĩa là tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, vấn đề có nghĩa quyết định là phải không ngừng phát triển nền dân chủ chủ nghĩa xã hội chủ nghĩa. Đây “là điều kiện quan trọng nhất để tăng cường và củng cố chính quyền; đồng thời đây cũng là biện pháp quan

trọng nhất để tăng cường mối liên hệ giữa Đảng với quần chúng trong điều kiện Đảng nắm chính quyền”.

Từ chỗ chưa có chính quyền đến chỗ có chính quyền, trong mối liên hệ giữa Đảng và quần chúng có một bước ngoặt, một sự thay đổi về chất lượng. Khi Đảng chưa nắm chính quyền, Đảng chỉ có thể liên hệ với một bộ phận quần chúng trên một số lĩnh vực nhất định, nhất là bộ phận quần chúng tiên tiến. Đảng chưa thể có mối liên hệ rộng rãi với toàn thể quần chúng trên mọi lĩnh vực. Chỉ có sau khi đã nắm chính quyền, Đảng mới có thể liên hệ một cách rộng rãi với toàn thể quần chúng, trên mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Được như thế là bởi vì Đảng nắm được chính quyền, cơ quan quyền lực của nhân dân, là tổ chức rộng rãi nhất của những người lao động.

“Vì vậy, coi nhẹ vai trò của chính quyền cũng có nghĩa là hạ thấp vai trò của quần chúng, là xâm phạm quyền làm chủ của quần chúng nhân dân”.

Muốn phát triển nền dân chủ xã hội chủ nghĩa, một mặt phải động viên được mọi năng lực sáng tạo, mọi nghị lực của quần chúng đông đảo vào sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, làm cho mọi người có ý thức, có khả năng, có hoàn cảnh tham gia và tham gia một cách thực tế việc quản lý kinh tế, quản lý Nhà nước, quản lý đời sống, xây dựng chủ nghĩa xã hội; mặt khác, phát huy vai trò của các cơ quan quyền lực cao nhất của nhà nước ở các cấp là các Hội đồng nhân dân trong việc quyết định các vấn đề của công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội, động viên quần chúng thực hiện các quyết định đó, phát huy hiệu lực của bộ máy hành chính và các cơ quan chuyên môn là người trực tiếp tổ chức và chỉ đạo việc thực hiện các quyết định đó.

Trên đây là một số thu hoạch bước đầu của chúng tôi về mối quan hệ giữa Đảng và Nhà nước. Mong được các đồng chí góp thêm ý kiến...